Suicidprevention

Årligen sker cirka 320 suicid i Stockholmsregionen, vilket är en tragisk och oacceptabel siffra som inbegriper svårt lidande och ofta psykisk ohälsa. Nationellt finns en vikande suicidtrend i befolkningen, men samtidigt ser vi en mycket oroväckande ökande suicidtrend bland unga personer. Samtidigt visar forskning att det är möjligt att förebygga suicidhandlingar.

Suicidprevention handlar om att förebygga självmord genom att minska riskfaktorer och stärka skyddsfaktorer. Arbetet omfattar både tidiga insatser i skola och arbetsliv samt tillgänglig vård och krisstöd. Det inkluderar också utbildning av personal och en ökad medvetenhet i samhället, vilket kan minska stigma och ensamhet.

- Förebygga suicid inom kollektivtrafiken genom plattformsbarriärer och kameraövervakning i kollektivtrafiken.
- Värna psykiatriambulansens uppdrag.

Suicidpreventiva insatser bör utgå från kunskap, vetenskap och beprövad erfarenhet, och kräver en helhetssyn. Förra mandatperioden antog Region Stockholm en Strategi för suicidprevention. Regionens nämnder har i sin tur i uppdrag att arbeta utifrån denna. Strategin ska bidra till regionens nollvision för suicid och till målet om att minska antalet allvarligt skadade och döda i trafiken till 2030. För att nå målet behöver kraftfulla åtgärder vidtas. Arbetet kräver medel för ett systematiskt suicidpreventionsarbete liksom ett nära samarbete med andra aktörer.

Suicidprevention i kollektivtrafiken

Ett särskilt fokus i trygghetsarbetet handlar om att förebygga självmord inom kollektivtrafiken. Liberalerna ser det som avgörande att Region Stockholm fortsätter och intensifierar sitt arbete med att förebygga självmord i kollektivtrafikmiljöer. Vi vill därmed bygga vidare på den suicidpreventionsstrategi som regionen har antagit. I kollektivtrafiken har pilotprojekt för suicidpreventiva åtgärder redan genomförts och det är viktigt att lärdomarna tillämpas brett i både befintlig och ny infrastruktur.

Plattformsbarriärer

Plattformsbarriärer är en slags skyddsvägg mellan plattformen och spåren på stationer för tåg och tunnelbana. De öppnas först när tåget har stannat vid rätt position och bidrar till en lugnare och tryggare resmiljö. Särskilt på trånga plattformar där det ofta uppstår trängsel och där många känner oro för att komma för nära spåren. Barriärerna kan förhindra fallolyckor och suicidförsök. Det förbättrar även tillgängligheten och tryggheten i kollektivtrafiken, inte minst för äldre personer och personer med funktionsnedsättning, som inte längre behöver oroa sig för att råka hamna på spåret.

Idag finns plattformsbarriärer på pendeltågsstationerna Stockholm City och Odenplan. På den nya gula tunnelbanelinjen, som just nu byggs mellan Fridhemsplan och Älvsjö, kommer plattformsbarriärer att installeras på samtliga stationer. Trafikförvaltningen utreder även förutsättningarna för att installera plattformsbarriärer på några av de äldre tunnelbanestationerna. Liberalerna ser positivt på att installera plattformsbarriärer på gula linjen och att utreda vilka stationer i det befintliga tunnelbanenätet som kan vara aktuella för liknande lösningar.

Kamerabevakning i kollektivtrafiken

På flera tunnelbanestationer används idag AI-baserad videoanalys som en del av trygghetsarbetet. Kamerorna kan upptäcka om någon har hamnat på spåret. De kan analysera rörelsemönster på perrongen och identifiera situationer där det finns risk för att en person faller eller hoppar. Vid en händelse larmas SL:s trygghetscentral som snabbt kan agera och vid behov stoppa tågen. Tekniken används i nuläget på 15 stationer och har redan bidragit till att förhindra ett trettiotal självmordsförsök i tunnelbanan.

Liberalerna vill att den här tekniken används på fler stationer, både i tunnelbanan och i pendeltågsnätet, där det finns behov av ökad övervakning och snabbare insatser.

Värna psykiatriambulansen

Sedan år 2015 har psykiatriambulansen (PAM) spelat en viktig roll i att förbättra det akuta omhändertagandet av personer med psykisk ohälsa i Region Stockholm. Tjänsten infördes som en suicidpreventiv åtgärd som har utvecklats till ett uppskattat sätt att erbjuda ett tryggt, professionellt och värdigt bemötande vid psykiska kriser.

Region Stockholm var år 2017 först i landet med att permanenta psykiatriambulansen. Det markerade att psykisk ohälsa ska ses som ett lika akut vårdbehov som fysiska sjukdomar. För att förbättra tillgängligheten i hela länet utökades tjänsten till två psykiatriambulanser under 2022. Ambulansen bemannas av psykiatrisjuksköterskor och ambulanspersonal med särskild kompetens att möta människor i psykisk kris. Så kan fler få rätt hjälp direkt, ofta i hemmet eller lugnare miljöer, vilket minskar belastningen på akutsjukvården och ger en tryggare vård för den enskilde. Liberalerna värnar PAM och är därför positiva till det förnyade avtalet som säkerställer att psykiatriambulansen kan fortsätta utvecklas och finnas där för dem som behöver den som mest.

Publicerad: 31 juli 2025